

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
III НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

9 лютого 2022 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

III НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
9 лютого 2022 року

**III навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО
СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 9 лютого 2022 року

Редакційна колегія: В. М. Мороз (головний редактор)
О. А. Серебреннікова (відповідальний редактор)
Л. В. Фоміна

Відповідальний за випуск: А. М. Гулевич

Пріоритетним напрямком розвитку України на сучасному етапі визначено покращення якості надання освітніх послуг, особливо у галузі вищої медичної освіти при підготовці лікарів. Дана реформа покликана прискорити інтеграційні процеси нашої держави до світового освітнього простору. Зміни в медичній галузі дають змогу поглибити співпрацю з Європейськими країнами та підвищити попит на справжніх професіоналів в глобальних умовах конкурентного середовища.

Між країнами Європи, Заходу та України на сьогодні спостерігається значна конкуренція кадрового потенціалу, що значно підвищує вимоги до якості підготовки медичних фахівців.

Перед закладами вищої медичної освіти стоять важливі завдання, що покликані піднести їх на новий рівень якості, а саме: збільшити частку впровадження нових освітніх технологій, застосовувати безперервний процес вдосконалення знань та умінь, формування у здобувачів стійких практичних навиків. Застосування даних методів покликане систематично вдосконалювати майстерність обстеження та лікування пацієнтів, особливо в умовах змін у світовому науковому середовищі.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

для забезпечення відео- та аудіо-зв'язку. Освоєння онлайн-платформ, таких як: ZOOM, Teams, Google Meet та безліч інших програм та додатків.

Дистанційна форма навчання двояка за складом, особливо при вивченні клінічних дисциплін. Перевагами дистанційної форми освіти є безліч вебінарів та конференцій, як українських, так і міжнародних, що приємно, велика кількість з них працює на безкоштовних засадах. Задля вдосконалення практичних навичок усіх вищевказаних ланок існують онлайн-школи та віртуальні тренажери, які здатні максимально наближено моделювати та відтворювати фізіологічні чи патологічні процеси в організмі людини.

Окрім суттєвих позитивних аспектів дистанційної форми освіти, у ній відмічаються й недоліки. Перш за все, це ускладнена ідентифікація студентів при виконанні завдань в асинхронному режимі, що ґрунтується лише на академічній добросовістості зі сторони студентів. До того ж, відсутня можливість повноцінного використання навчально-практичних центрів та технічних засобів навчання. Унеможлиблюється навчання студента біля ліжка хворого, що не забезпечує повноцінного засвоєння практичних навичок.

В заключенні хотілося б додати, що сучасна вимушена освіта вимагає не тільки нових знань та вмінь, обізнаності в дієвих онлайн-інструментах та цифрових сервісах, а також можливість опанувати себе в сучасному світі. Це можливість швидкої ініціалізації себе у віртуальному просторі, можливість професійного зросту, вдосконалення, можливість не втрачати мотиваційну складову. Зміна освітніх програм диктує нові правила, в яких задля компетентності в умовах глобального конкурентного середовища майбутній спеціаліст повинен безперервно вдосконалювати рівень іноземних мов, приймати участь в створенні навчальних відео, симуляційних центрах, тощо. Постійно потрібно оновлювати матеріально-технічну базу, адже сучасна медицина-це постійний прогресуючий рух вдосконалення.

Кіщук В.В., Барціховський А.І., Дмитренко І.В., Шевчук Ю.Г., Існюк А.С.,
Лобко К.А., Бондарчук О.Д., Скічко С.В., Грицун Я.П.

Досвід кафедри оториноларингології використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої медичної освіти

В умовах глобального конкурентного середовища спостерігається актуалізація якості теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої медичної освіти. З метою підвищення ефективності навчального процесу шляхом його оптимізації, особливо при певних епідеміологічних обмеженнях, доцільно і вже реально впроваджено в практику поєднання методів очного і дистанційного навчання. Дистанційні форми занять є важливими не тільки в умовах епідемічних обмежень, але й для швидкого і економічного отримання сучасних знань з передових медичних закладів віддаленими установами.

Серед основних шляхів подальшого покращення якості освіти залишається вдосконалення організації клінічних практичних занять в закладах вищої медичної освіти, особливо, після попередньої інтенсивної «домашньої» теоретичної підготовки. Зрозуміло, що особливу увагу необхідно приділяти підготовці здобувачів вищої освіти у наданні негайної і невідкладної медичної допомоги.

Так, при опитуванні інтернів загальної практики і сімейної медицини про ситуації, що викликають невпевненість і відчуття тривоги у майбутній роботі в медицині з розділу оториноларингологія, 75,4 % опитаних вказали на ситуації з необхідністю надання невідкладної допомоги при носових кровотечах. В дійсності, впевненість у можливості виконання тампонади носа має невелика кількість медичних працівників, в основному – оториноларингологів і частини лікарів суміжних спеціальностей, що надають ургентну допомогу. Тому, демонстративним є взаємозв'язок між методиками навчання і умовами їх оптимального використання на прикладі оволодіння навичками зупинки носових кровотеч.

Існують різноманітні методики, що сприяють покращенню просторової орієнтації в топографічній анатомії носа і біляносових пазух. Засвоєнню методик надання допомоги при носових кровотечах, переважають наступні: безпосереднє спостереження у клініці, багаторазовий перегляд сучасних навчальних відеорядів, особливо у поєднанні з ендоскопією, самостійне виконання маніпуляцій на муляжах, використання сучасних технологій роботохірургії з доповненою або віртуальною реальністю у 3d-середовищі і, нарешті, після попереднього спостереження за реальними ситуаціями і шляхами їх вирішення в клініці – асистенція, а пізніше – і виконання тампонади носа різними методиками під контролем куратора. Звичайно, що реальну можливість оволодіти або вдосконалити навички невідкладної допомоги при носових кровотечах мають лише інтерни-оториноларингологи на етапі післядипломного навчання. Слід відзначити, що впевненість з'явиться після не одного десятка самостійно виконаних вдалих тампонад.

Планова організація спостереження за наданням ургентної допомоги на спеціалізованих клінічних базах (ЛОР-відділеннях) закладів вищої освіти є неможливою у зв'язку зі стрічковою системою планування практичних занять серед студентів, а також тому, що хворі з носовими кровотечами у клініці з'являються не так часто і тим більше не згідно розкладу. Звичайно, при певних умовах (насамперед – санітарно-епідеміологічних) в спеціалізованих хірургічних відділеннях можна демонструвати передню тампонаду носа як фінальний етап оперативних втручань в порожнині носа з метою фіксації анатомічних структур або профілактики післяопераційних кровотеч. Однак, «масове» відвідування операційної студентами, тим більше в умовах епідеміологічних обмежень, є дещо проблематичним. Тому на кафедрі ЛОР-хвороб ВНМУ ім. М.І.Пирогова проводяться технічні роботи з обладнання операційної динамічним спостереженням за роботою в реальному часі.

Звичайно, більш детальне зображення з ендоскопією можна отримати при багаторазовому перегляді сучасних відеорядів маніпуляцій і оперативних втручань. Хоча відео не замінить практичних навичок, але деякі поширені у розвинутих країнах види тампонади носа можна продемонструвати на сьогоднішній день тільки завдяки відео за економічними міркуваннями.

Можливо найбільш перспективним є використання технологій роботохірургії з доповненою або віртуальною реальністю у 3d-середовищі, але на сьогоднішній день реальні можливості використання цих технологій у навчальному процесі також практично відсутні за фінансовими факторами.

Тому, одним з важливих методів набуття практичних навичок залишається використання муляжів. На кафедрі ЛОР-хвороб ВНМУ ім. М.І.Пирогова створені умови для демонстрації і повторного безпосереднього виконання передньої і задньої тампонади носа (до повного засвоєння) в запланований згідно розкладу час завдяки використанню гіпсової моделі голови-шиї. Звичайно, зручність і ефективність роботи з анатомічними моделями залежить від їх якості і матеріала виготовлення (гіпсові суміші, пластик, моделін, художня глина, латексні герметики, віксінт тощо), на придбання котрих варто сподіватись у майбутньому розвитку матеріальної бази університету. Тому, за нашою думкою, з метою розвитку конкурентоспроможної вищої школи, широке використання муляжів є одним з найбільш реальних методів набуття і вдосконалення практичних навичок. Навіть при тимчасовому переході на дистанційну форму навчання тренування на муляжах може бути здійснено на дому за допомогою сучасних методик 3-d-друку відповідної кількості достатньо дешевих моделей.

Таким чином, для напрацювання практичних навичок з надання невідкладної допомоги при носових кровотечах під час практичних занять з оториноларингології або під час самостійної підготовки в умовах комбінованої форми навчання (очної і дистанційної) в умовах епідемічних обмежень є доцільними: обладнання операційної динамічним спостереженням за роботою в реальному часі, багаторазовий перегляд сучасних відеорядів і використання муляжів, які створені з матеріалів, що наближені до реальних тканин за еластичністю і кольором. Для перспективного розвитку конкурентоспроможної вищої школи доцільним є використання технології роботохірургії у 3d-середовищі з доповненою або віртуальною реальністю.

Коваленко В.О., Тихолаз В.О., Коваленко Т.П.

Міждисциплінарна інтеграція навчального процесу – запорука якісної підготовки фахівців-медиків

В умовах глобального конкурентного середовища якісної підготовки медичних фахівців з урахуванням інтеграції навчального процесу у вищій школі до Європейського освітнього простору зростає ефективність координації теоретичних та клінічних дисциплін.

Тим більше, що існує потреба направити систему навчання на кінцевий результат, як це вимагають умови європейської інтеграції, а не сам процес навчання. Тому з 2021-2022 навчального року на більшості кафедр були введені вибіркові дисципліни, в середньому по 2-3 на кожній. Вибіркові дисципліни очолюють та їх викладають найдосвідченіші викладачі кафедри, які мають практичний досвід роботи в якості лікарів медичних закладів Вінницької області. Позитивним сказався перехід викладачів з клінічних дисциплін на кафедру анатомії людини.

На вибіркову дисципліну «Променева анатомія» на кафедрі анатомії людини записалася найбільша кількість студентів 2 курсу (з медичного факультету № 1- 205 із 292 студентів, що склало 70,2%; на медичному факультеті № 2 – 67 із 96 студентів (69,8%), які навчаються по спеціальності

ЗМІСТ

Мороз В.М., Серебреннікова О.А., Полесья Т.Л., Фоміна Л.В. Актуальні проблеми якісної підготовки студентів у ВНМУ ім.М.І.Пирогова в умовах глобального конкурентного середовища	3
Агафонов К.М., Агафопова Л.М., Назарчук О.А. Впровадження принципу студентоцентрованого навчання у процесах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	6
Алексєєнко Н.С., Шінкарук-Диковицька М.М., Ваховський В.В., Поліщук О.О., Іванов Р.О. Інтерактивні методи навчання дисципліни «Терапевтична стоматологія»	7
Альчук О.І., Крамар Г.І., Біговщиць С.В., Грималовська О.В. Роль елективного курсу з дисципліни «Основи фармакокінетики та фармакодинаміки лікарських засобів» в системі підготовки студентів третього курсу медичного факультету	8
Афанасюк О.І., Шмалій В.І., Шушковська Ю.Ю. Розвиток клінічного мислення з внутрішньої медицини у студентів 6 курсу медичних закладів вищої освіти	9
Баліцька О.П., Злагода В.С., Гайдай О.Д., Артемчук М.А. Роль ситуаційних завдань у професійній підготовці провізора	11
Барало Р.П., Барало І.В. Якість підготовки медичних фахівців в умовах прискороного введення дистанційного навчання, спричиненого пандемією COVID-19	11
Барило О. С., Фурман Р. Л. Оптична щільність щелепових кісток, як показник резистентності до карієсу та некаріозних уражень у пацієнток з дисбалансом естрогенів	13
Беднарчик Т.Р., Беднарчик М.В. Вивчення основоположних документів сучасної медичної етики в курсі «Етика та деонтологія в медицині»	14
Беляєв Е.В., Беляєва Л.Г. Підготовка лікарів-стоматологів до роботи з сучасними CAD-CAM системами	16
Білоконна Н.С. Особливості психофізіологічної дезадаптації студентів 6 курсу ВНМУ та методи їх корекції в сучасних умовах викладання	17
Бондар С.А., Гармаш Л.Л., Дмитренко С.В, Наліжитий А.А., Мельник Т.В., Пічкур О.М. Доказова медицина в формуванні лікаря дерматовенеролога	18
Бондарчук О.Б., Кириченко Л.М. Викладання дисципліни клінічна імунологія та алергологія студентам медичного факультету в умовах пандемії COVID 19	19
Булавенко О.В., Гайструк Н.А., Пролигіна І.В., Гайченя І.О., Павлікевич А.В. Соціомедійна арт-терапія як новітній етап медичної освіти в реаліях світової пандемії COVID - 19	20
Булат Л.М., Лисунець О.В. Інтерактивні технології навчання студентів-медиків молодших курсів	21
Вергелес Т.М., Сергета І.В. Дистанційне навчання та медико-соціальні аспекти перебігу адаптаційних процесів сучасних студентів	22
Вижга Ю.В., Звенігородська Г.Ю., Зборовська О.О., Андрікевич І.І. Роль та значення міжнародної співпраці в контексті якісної підготовки спеціаліста	24

Заліська О.М., Заболотня З.О., Максимович Н.М., Січкоріз О.Є., Гуз В.С., Мудрак І.Г. Інтеграція результатів наукових досліджень у післядипломну підготовку фармацевтичних працівників з актуальних питань фармацевтичної допомоги в умовах глобального конкурентного середовища	73
Заліська О.М., Семенов О.М., Заболотня З.О., Мудрак І.Г. Особливості дистанційної форми навчання фармацевтичних працівників в умовах пандемії COVID-19	74
Зверхановський О.А., Глушак А.А., Денисюк А.В. Організація і проведення виробничої практики з ортопедичної стоматології	76
Зверхановський О.А., Юр А.М., Вальчук О.Г. Удосконалення проведення практичних занять з ортопедичної стоматології для студентів спеціальності «Стоматологія»	78
Зелінська Т.М. Самостійна робота студентів – важлива складова в підвищенні якості підготовки медичних фахівців в умовах конкурентного середовища	78
Злагода В.С., Благун О.Д., Баліцька О.П., Балинська М.В. Інтеграція фармацевтичних курсів за вибором як метод модернізації та персоніфікації освітнього середовища	79
Іващук Д.О., Іващук О.В. Використання медичних симуляторів у професійній підготовці лікарів	80
Ільченко О.В. Щодо меж використання презентацій на лекціях	82
Йолтухівський М.В., Власенко О.Вл., Омельченко О.Д., Довгань О.В., Рокунець І.Л., Коновалов С.В. Вплив дистанційного навчання на результати іспитів на кафедрі нормальної фізіології	83
Калашнік Н.В., Мусійчук С., Зуєнко Н. Підвищення рівня соціальної й культурної компетентності в освітньому середовищі	84
Nataliia V. Kalashnik, Nataliia V. Logutina Pedagogical views and ideas of Mykola Ivanovich Pirogov	86
Камінська А.О., Пшук Н.Г. Синдром втрачених можливостей (СВМ) та проблемна інтернет-поведінка в умовах дистанційної освіти	87
Каніковський О.Є., Шапринський Є.В. Особливості викладання хірургічних дисциплін в умовах дистанційного навчання	88
Каніковський О.Є., Сандер С.В., Бондарчук О.І., Маховський О.Л., Пунько Ю.А. Шляхи підвищення якості практичної підготовки лікарів в умовах глобального конкурентного середовища	89
Кириченко Л.М., Бондарчук О.Б. Сучасні підходи до викладання клінічної імунології та алергології лікарям-інтернам різних спеціальностей	90
Кириченко В.І., Кирищук І.Г., Плахотна Д.В. Сучасні принципи підготовки студентів-медиків під час пандемій	91
Кіщук В.В., Барціховський А.І., Дмитренко І.В., Шевчук Ю.Г., Існюк А.С., Лобко К.А., Бондарчук О.Д., Скічко С.В., Грицун Я.П. Досвід кафедри оториноларингології використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої медичної освіти	92
Коваленко В.О., Тихолаз В.О., Коваленко Т.П. Міждисциплінарна інтеграція навчального процесу – залог якісної підготовки фахівців-медиків	94
Колесник О.М., Колесник М.О. Перспективи здобуття освіти в медичних навчальних закладах за умов дистанційного навчання	95
Колодій С.А., Жорняк О.І., Кордон Ю.В., Трофіменко Ю.Ю. Актуальні проблеми якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища	96